

společně pro přírodu

výroční
zpráva
2009

SLOVO ŘEDITELE

Rok 2009 byl druhým rokem budování obecně prospěšné společnosti Česká krajina. Díky práci kolegů, kteří se nezištně podílejí na práci ve správní radě a v dozorčí radě společnosti jsme opět o krok dál na cestě za naším cílem - vytvořit ochránářskou organizaci, která bude pomáhat ohroženým druhům živočichů a rostlin přežít pro budoucí generace.

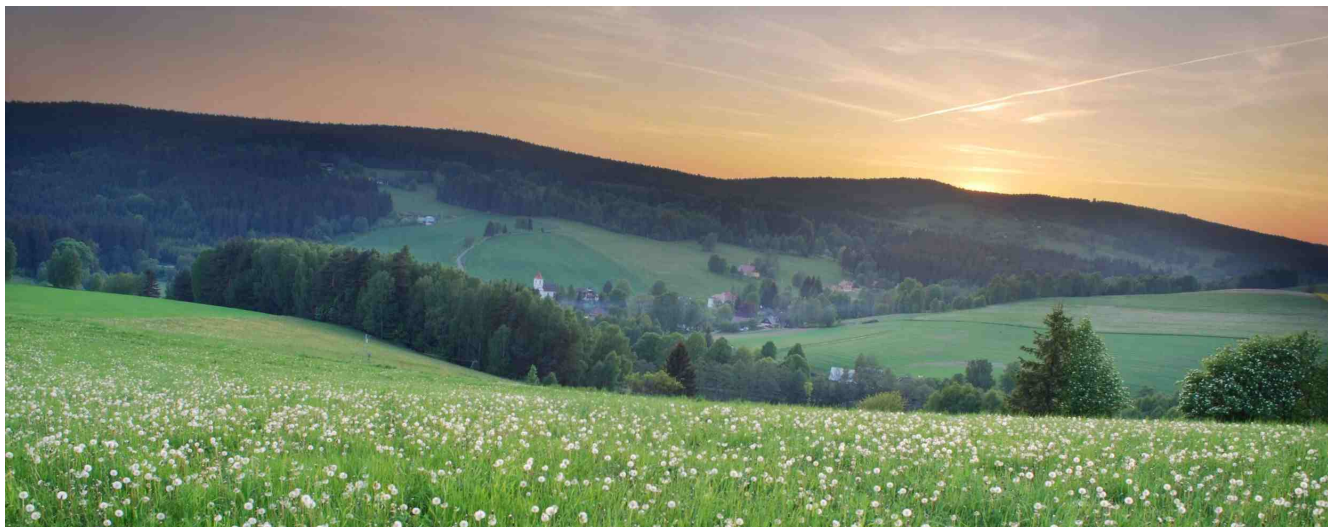
Že směrem, kterým jsme vykročili, nejdeme v Evropě sami, ukázala dvoudenní mezinárodní konference "Divočina a velká přírodní území v Evropě", která se konala v Praze od 27. do 28. května 2009. Jako šéfredaktor celostátní redakce Deníku jsem měl tu čest se konference zúčastnit, vyslechnout celou řadu příspěvků a navázat nesmírně důležité kontakty pro naši budoucí práci.

Konference ukázala, jak velká pozornost je ve vyspělých zemích Evropské unie věnována ochraně biodiverzity a jaké rozsáhlé projekty se v řadě evropských zemí chystají. V tomto ohledu zatím zůstává Česká republika stále trochu popelkou. Pokud se má ochrana nejvzácnějších částí tuzemské přírody přiblížit těm nejvyspělejšími zemím, čeká české státní instituce i neziskové organizace velký kus práce.

Velmi inspirativní bylo z tohoto pohledu několikaměsíční působení Ladislava Mika ve funkci ministra životního prostředí České republiky. Ještě nikdy nebyla ochrana biodiverzity takovým středem pozornosti resortu, jako právě v tomto období. Zbývá jen doufat, že i následovníci Ladislava Mika v ministerském křesle budou ochraně biologické rozmanitosti věnovat náležitou pozornost a zemi se podaří zastavit úbytek biodiverzity.

Klíčové pro to bude, zda se v příštích měsících podaří konečně scelit první, nejprísněji chráněné zóny v Národním parku Šumava na 20 až třiceti procentech rozlohy parku a přichystat "jízdní řád" pro jejich další zvětšování. Šumava tvořící se sousedním Národním parkem Bavorský les největší lesní celek ve střední Evropě má rozhodně potenciál hrát významnou roli v ochraně biodiverzity nejenom v České republice, ale v celé Evropě.

Dalibor Dostál, ředitel obecně prospěšné společnosti Česká krajina

KDO JSME

Obecně prospěšná společnost Česká krajina je celostátní nezisková organizace působící v oblasti ochrany přírody, krajiny a životního prostředí. Jejím hlavním cílem je ochrana biologické rozmanitosti (biodiverzity) a zmírňování dopadů klimatických změn na přírodu i člověka a adaptace krajiny na změny klimatu.

Součástí těchto snah je vytváření sítě nestátních přírodních rezervací, které umožní přežití ohrožených druhů rostlin a zvířat, případně jejich návrat do oblastí, kde byly v minulých staletích vyhubeny.

Základem našeho přístupu jsou nejenom ekologická a vědecká kritéria, ale také ekonomický přístup. Zkušenosti ochrannářských organizací z celého světa ukazují, že právě vytváření nestátních rezervací je dlouhodobě nejlevnější a nejefektivnější způsob ochrany životního prostředí.

Příroda se po celá tisíciletí vyvíjela přirozeným způsobem bez zásahu člověka, a obnova přirozených procesů v rezervacích je nejlevnějším způsobem údržby krajiny i ochrany živočichů a rostlin.

Fungující ekosystémy jsou nejlevnějším způsobem údržby krajiny, zejména v době odlivu obyvatel venkova do měst. Dlouhodobě snižují potřebu umělých zásahů na údržbu krajiny, která zatím daňové poplatníky stojí několik miliard korun ročně.

Společnost Česká krajina založil v roce 2007 politolog, novinář a pozdější šéfredaktor celostátní redakce Deníku Dalibor Dostál. V práci neziskové organizace se rozhodl spojit celoživotní lásku k přírodě se zkušenostmi, které získal během svého dlouholetého působení v médiích, kde kromě funkce šéfredaktora zastával rovněž pozice šéfa domácí a ekonomické redakce či šéfa zpravodajství.

Název Česká krajina byl v roce 2009 zapsán Úřadem průmyslového vlastnictví jako ochranná známka. Používání značky Česká krajina je možné pouze s výhradním souhlasem jejího majitele.

CO DĚLÁME

Společnost Česká krajina buduje síť nestátních rezervací na území České republiky propojených biokoridory. Zahraniční zkušenosti z minulých desetiletí v ochraně přírody ukázaly, že je to nejefektivnější a nejlevnější cesta k ochraně rostlinných a živočišných druhů.

Naplňováním našeho programu se snažíme přispět k naplnění cíle Evropské komise stabilizovat biodiverzitu v rámci EU. Hlavním projektem v této oblasti je vybudování Národního centra biodiverzity, jakési „Noemovy archy“ pro ohrožené druhy v České republice.

Druhým cílem je boj s klimatickými změnami, které představují vážnou hrozbu nejenom pro druhovou rozmanitost v České republice, ale představují riziko pro ekonomický rozvoj země a životní úroveň jejích obyvatel.

Jednou z nejúčinnějších cest je vysazování stromů, které přispívají k pohlcování skleníkových plynů. Jeden průměrný vzrostlý strom absorbuje ročně 12 kilogramů CO₂. Jeden průměrně zalesněný hektar až 3,75 tuny CO₂. Snažíme se proto zvýšit lesnatost a přiblížit ji k průměru zemí Evropské unie a rozvinutých států OECD.

JAK PRACUJEME

Společnost Česká krajina spolupracuje při naplňování svých cílů s předními institucemi, vědeckými ústavy i významnými podniky a společnostmi. Nejdeme cestou konfrontace, naší snahou je zapojit do ochrany životního prostředí co největší okruh subjektů.

Příklady ze zahraničí ukazují, že právě zapojení významných ekonomických, společenských a vědeckých subjektů umožňuje dosáhnout v ochraně přírody nejlepších výsledků. Věříme, že společně to dokážeme i v České republice. Podnikům nabízíme naplňování Společenské odpovědnosti firem (Corporate social responsibility – CSR) v jedné ze tří základních oblastí tohoto přístupu – ochraně životního prostředí.

ZMĚNA KLIMATU

Změna klimatu je jedním z nejzávažnějších problémů současnosti a zmírnění postupu globálního oteplování představuje jednu z největších výzev pro lidstvo.

Jednu z nejúčinnějších metod snižování koncentrací CO₂, hlavního skleníkového plynu, v atmosféře přitom představuje výsadba nových lesů. Je prokázáno, že jeden zalesněný hektar absorbuje až 3,75 tuny CO₂ ročně. Zmírnění následků globálního oteplování znamená přínos pro evropské zemědělství, rybářství a turistický průmysl.

Globální oteplování představuje celosvětovou hrozbu, nejohroženější je přitom příroda v Evropě, včetně České republiky. V minulosti to již potvrdily klimatické změny provázející střídání dob ledových a meziledových. Ty ochudily Evropu o rostlinné i živočišné druhy výrazně více než ostatní světadíly.

Proto dnes roste ve východní Asii šestkrát víc a na východě Ameriky dvakrát více druhů stromů než v Evropě. Podobná situace je také u živočichů. Orientace Alp a Středozemního moře totiž nedovolují druhům ohroženým rozsáhlou změnou teplot volně migrovat na jih a v teplejších obdobích zpátky na sever.

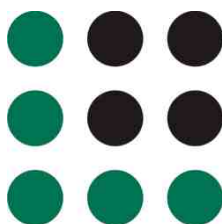
Největším nedostatkem České republiky je chybějící síť fungujících biokoridorů. Ty mají klíčový význam pro pohyb rostlin a živočichů, pro něž je migrace jedinou možností záchrany před negativními následky klimatických změn.

Například nárůst průměrných teplot 3 stupně Celsia by znamenal posunutí areálů rozšíření jednotlivých druhů o 300 až 400 kilometrů severně. Řada druhů není schopna migrace na takové vzdálenosti a oteplení by pro ně mělo fatální důsledky. Pro organismy, které mohou migrovat, zase představuje nepřekročitelnou překážku fragmentace biotopů, které nejsou propojeny fungujícími biokoridory.

Nutný je rovněž aktivní přístup k odstraňování CO₂ v atmosféře. Jednou z nejúčinnějších cest je vysazování stromů a zvětšování ploch lesů. Jeden průměrný vzrostlý strom absorbuje ročně 12 kilogramů CO₂. Jeden průměrně zalesněný hektar až 3,75 tuny CO₂. Naším cílem je proto přiblížení lesnatosti v České republice k úrovni průměru patnácti starých zemí Evropské unie, tedy ze současných přibližně 34 procent ke zhruba 39 procentům.

NAŠE PROJEKTY Projekty společnosti Česká krajina chrání původní přírodu v České republice, ale zároveň usilují o to, aby byly prospěšné také člověku. Kromě ochrany ohrožených živočišných a rostlinných druhů slouží také jako prevence před povodněmi a pomáhají k čistějšímu ovzduší v oblastech nejvíce postižených smogem

**ZELENĚ
PLÍCE
OSTRAVSKA**

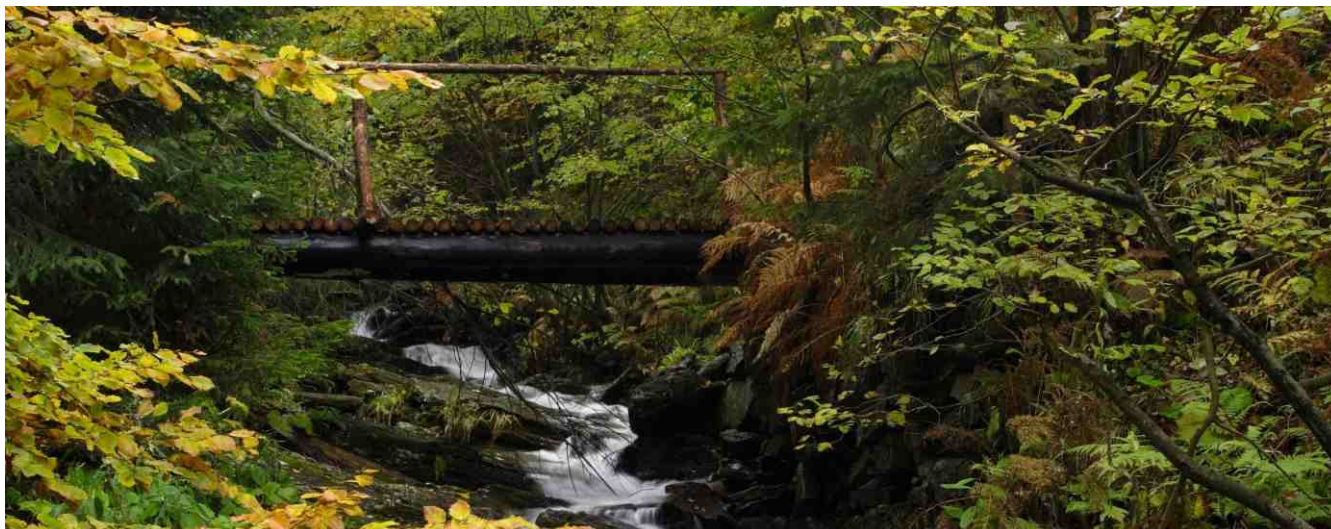
Zelené plíce Ostravska

Zhruba od roku 2000 se v Česku opět začala zhoršovat kvalita ovzduší, především narůstají koncentrace nebezpečných jemných prachových částic. Loni již území se zvýšenou koncentrací těchto nečistot zasahovalo třetinu České republiky a žily na něm přibližně dvě třetiny obyvatel ČR. Odhaduje se, že vlivem znečištěného ovzduší ročně v ČR až dvanáct tisíc lidí. Ostravsko patří v tomto ohledu nejen k nejznečištěnějším lokalitám v České republice. Cílem projektu je přispět k postupnému zvýšení čistoty ovzduší na Ostravsku obnovou a vysazováním nových lesních porostů. Podle britské studie, na kterou upozornilo únorové vydání zpravodaje DG Environment Evropské komise, může vysazování stromů v blízkosti urbanizovaných oblastí snížit znečištění ovzduší prachovými mikročásticemi až o jednu čtvrtinu. Rovněž nedávno zveřejněná studie vědců z americké Columbia University došla k závěru, že zvýšení množství zeleně snížilo výskyt astmatu u dětské populace ve znečištěných oblastech až o pětadvacet procent.

Národní centrum biodiverzity

Stejně jako v celé Evropské unii, ani v České republice se nedaří zastavit pokles druhové rozmanitosti. Jedním z kroků, které by měly zvrátit tento negativní trend, je vybudování Národního centra biodiverzity. To by mělo poskytnout útočiště ohroženým druhům rostlin a živočichů a vytvořit příhodné podmínky také pro návrat některých druhů, které byly v předchozích staletích člověkem vyhubeny.

KONTAKT

Adresa

Naše sídlo se nachází v Kutné Hoře, jednom z nejkrásnějších měst ve střední Evropě, zapsaném na celosvětový seznam světového dědictví UNESCO.

Česká krajina o.p.s.
Šultysova 170
284 01 Kutná Hora
Česká republika

Web www.ceska-krajina.cz

E-mail info@ceska-krajina.cz

Tel (+420) 327 511 195

IČO 28254244

DiČ CZ28254244

BANKOVNÍ SPOJENÍ

Banka: Česká spořitelna
Č. účtu 2111959379/0800
IBAN CZ82 0800 0000 0021 1195 9379

ORGANIZACE

Ředitel

Mgr. Dalibor Dostál

Správní rada

Mgr. Pavel Polák
Mgr. Josef Šlerka
Bc. Tomáš Procházka

Dozorčí rada

Mgr. Kateřina Volná
Mgr. Veronika Forková
Alena Vyroubalová

FINANČNÍ ZPRÁVA

V letech 2008 až 2010 je financování společnosti Česká krajina naplánováno výhradně z peněz zakladatele, v tomto období se organizace zaměřila na budování struktury, komunikačního a administrativního zázemí. Finanční zpráva je proto především formální. Získávání finančních prostředků na projekty organizace bude naplno zahájeno v roce 2011.

Výkaz zisku a ztrát:

Náklady(v tisících Kč)	Činnost		Celkem:
	hlavní:	hospodářská:	
Jiné ostatní náklady	1	0	1
Náklady celkem	1	0	1
Výnosy(v tisících Kč)			
Příspěvky a dotace na provoz	1	0	1
Výnosy celkem	1	0	1
Výsledek hospodaření před zdaněním	0	0	0

Rozvaha:

Aktiva (v tisících Kč)	Minulé období (1):	Běžné období (2):
Běžný účet	1	1
Aktiva celkem	1	1
Pasiva (v tisících Kč)		
Výsledky hospodaření běžného účetního období	1	0
Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	0	1
Pasiva celkem	1	1

Finanční zpráva za rok 2009 obsahuje vybrané údaje z účetní závěrky účetní jednotky. Kompletní účetní závěrka je uložena v sídle účetní jednotky.

© Česká krajina 2010

Fotografie: Samphotostock.cz; Isifa.cz; P. Ryjáček